

nuorisotakuu

Kaakkois-Suomen yhteistyöfoorumi nuorten palveluista – Nuorisofoorumi 2011 -

Timo Hakala / Kaakkois-Suomen
elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus/ Työllisyyden,
yrittäjyyden ja osaamisen palvelut

Taustaa

- Toiminnan alustava ideointi käynnistyi vuonna 2010.
- Havaittiin nuorten työmarkkinoille sijoittumisen hidastuminen.
- Tunnistettiin kehittämishaasteita nuorten tilanteeseen liittyen seuraavilla osa-alueilla:
  - syrjäytymisen ehkäisy,
  - koulutukseen hakeutuminen,
  - työelämään sijoittuminen,
  - alueelta muuton ehkäisy.
- Vuonna 2011 Elinkeinoelämän keskusliitto (EK), Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö ja Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättivät reagoida tilanteeseen.

Taustaa

- Toiminnan käynnistämisen vaikuttavana tekijänä oli toimintaympäristön muutokset.
- Tavoitteeksi asetettiin nuorten tilanteen parantamiseen tähtäävän verkostotoiminnan kehittäminen Kaakkois-Suomessa.
- Tunnistaa, tarkentaa ja yhtenäistää käsitystä siitä, mitkä ovat nuorten työllisyyttä ja hyvinvointia edistävät tahot Kaakkois-Suomen alueella.
- Toimintakokonaisuus – tavoite kehittämistarpeiden esiin nostaminen ja toiminnan kehittäminen.
- Toteutus - mahdollisimman käytännönläheisesti osallistaen Nuorisofoorumin toimijat.
- Keino oppia ja kehittää työskentelyä yhdessä.

Yhteistyöfoorumin 12.10.2011 tuotosta

- Nuorten aito kuuleminen – keskustelukulttuurin kehittäminen.
- Työelämään tutustumisen (TET-jaksot) kehittäminen opiskelijat/opettajat.
- Työelämä tietouden lisääminen kouluissa.
- Yritysten yhteiskuntavastuu ja nuorten huomioiminen rekrytointitilanteissa.
- Nuorten ja työnantajien verkostoitumisen kehittäminen.
- Työelämään ”pehmeämpi lasku”, ei isoja vaatimuksia heti kaikille.
- Nuorten parissa työskenteleville tietoa työelämän uusista mahdollisuuksista.

Mukana olevat yhteisöt I

Toimijat seuraavista yhteisöistä :

- Elinkeinoelämän keskusliitto (EK)
- Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö (SAK)
- Etelä-Karjalan ammattiopisto
- Kotka-Haminan seudun työvoimanpalvelukeskus
- Kouvola Innovation Oy / YES-keskus
- Kouvolan kaupunki
- Työ- ja elinkeinotoimistot (Imatra, Kouvola)
- Etelä-Kymenlaakson ammattiopisto
- Imatran kaupunki
- Lappeenrannan kaupunki
- Nuorisokeskus Anjala
- Kotka-Haminan seudun kky / Nuorten työpajat
- Etelä-Karjalan työvoimanpalvelukeskus
- Parik-säätiö
- Laptuote-säätiö
- Kaakkois-Suomen ELY-keskus

Mukana olevat yhteisöt II

Toimintaan mukaan kutsutut tahot 2012 jälkeen

- Jaakkiman kristillinen opisto
- Rakennusteollisuus RT (EK)
- Kymenlaakson kauppakamari
- Aikuiskoulutuskeskus Kouvola
- Taloudellinen tiedotustoimisto (TAT)
- Kymen yrittäjät
- Kouvolan seudun ammattiopisto
- Puolustusvoimat
- Kotkan kaupunki /aikuissosiaalityö
- Siviilipalveluskeskus

Teemaryhmät ja ehdotukset painopisteistä

- Koulun ja työelämän yhteistyö
  - opettajien työelämä tietoisuuden lisääminen
    - keinona Reksi/Johtaja TETien käynnistäminen
  - ammatillisen koulutuksen 1. vuoden opiskelijoiden työelämään tutustumiseen panostaminen.
- Verkostoituvat nuorten palvelut
  - asiakasraati –toiminnan jatkaminen/laajentaminen eri kohderyhmiin
  - nuorten verkostoitumisen mahdollistaminen – palvelukartta ja niihin liittyvien tukipalveluiden kuvaaminen (nuoret ohjaavat ja tekevät aikuisen toimiessa taustaohjaajana).
- Nuorten syrjäytymisen ehkäisy
  - varhainen puuttuminen
  - toimivien palvelupolkujen tunnistaminen kohti työelämää (esteiden minimointi) , polut saatava vetämään – tietoa ja konkreettisia toimia työnantajien työllistämisen tueksi.

Teemaryhmät 2014 -

- Syksyllä 2013 oli tarpeen tehdä muutoksia työskentelyyn, joten päädyttiin jatkamaan kahden teemaryhmän avulla:
  - Koulun ja työelämän yhteistyö
  - Sosiaalinen vahvistaminen

Teemoja työn etenemisen varrelta

- Työnteko houkuttelevaksi – asenteet, työnteon kannattavuus (perustuki – palkka).
- Palveluprosessien sujuvuus – päällekkäisyydet pois ja turvataan aukottomat etenemispolut.
- Verkostoituminen ja yhteistyön kehittäminen.
- Arjen ohjeet -tietopaketti nuorille.
- Nuorten työelämätaitojen kehittäminen (mm. käytöstavat, täsmällisyys, vastuullisuus).
- Valtakunnallinen coachaus – opinto-ohjaajille, opettajille ja muiden nuorten parissa toimiville henkilöille.

Toiminnasta 2011 - 2015

- Teemaryhmät ovat kokoontuneet 4-12 kertaa vaihtelevasti.
- Teemaryhmien puheenjohtajat ryhmä 7 kertaa.
- Yhteisiä tapaamisia on ollut neljä kertaa.
- Käyty kokoontumassa Kahvila Kalarannassa (Kotka) ja tutustumassa Yrityskylään (Lappeenranta).
- Seminaareja on järjestetty viisi:
  - 2011 Kaakkois-Suomen yhteistyöfoorumi nuorten palveluista
  - 2012 Nuoret ja työelämä – kaksi eri maailmaa
  - 2013 Ihan tavallisia asioita
  - 2015 Tulevaisuutta aistimassa Nuorisotakuussa
Nuorten palvelut muutoksessa – teemapäivä.
- Osallistujamäärä vaihteleva.

Teemaryhmien ideoimia keinoja I

- työelämäärien kuvaaminen koulutusten esittelyn yhteydessä,
- opintojen ohjauksen rooli ja merkitys mm. oppimispolun rakentumisessa,
- oppilaitosten työelämäyhteyksien syventäminen,
- opettajien suorat kontaktit työelämään,
- opettajien työelämätietous
  - opettajien TET-jaksojen kehittäminen,
- johtaja-rehtori TET-jaksot,
- yrittäjyyskasvatus-strategian eteenpäin vieminen,
- vuorovaikutuksen parantaminen toimijoiden välillä,
- verkostotoiminnan kehittäminen,
- palvelukartta –tyyppinen ratkaisu palvelujen kuvaamiseksi / löytämiseksi,

Teemaryhmien ideoimia keinoja II

- nuorten kuuleminen esim. paneelit, asiakasraadit,
- ohjauksen parantaminen,
- riittävän varhainen puuttuminen (elämänhallinta),
- hallinnollisten esteiden purkaminen työllistämiseen,
- tiedonkulun parantaminen yritysten suuntaan,
- erilaisen oppimisen mahdollisuuksien kehittäminen,
- tunnistetaan palveluiden aukkopaidat,
- palvelujen vastuunjaon ja kumppanuuksien vahvistaminen,
- tekemällä oppimisen roolin kasvattaminen oppilaitoksissa,
- etsivän nuorisotyön ja työpajatoiminnan hyödyntäminen,
- vammaisten ja osatyökykyisten syrjäytymisen ehkäisy.

TOIMINNAN ARVIOINTI 2015

Nuorten tilanne nyt

Yhteiskunnan muutosten vaikutukset:

- työmarkkinoille siirtyminen pitkittynyt,
- nuorten kytkeytyminen hyvinvointipalvelujen asiakkuuksien kautta yhteiskuntaan,
- hyvinvointipalveluiden asiakkuuden ja yhteiskunnallisen kansalaisuuden hämärtyminen - vaikeus nähdä poliittisen järjestelmän yhteyttä palvelujen tuottamiseen.

LÄHDE: Kuure, T. & Lidman, J. 2013. Yhteisellä työllä parempaa.

Palvelut

Palvelut

- yhteistyötä tehdään monissa eri kokoonpanoissa ja eri hallinnon tasoilla (viranomaiset, ammattilaiset, kansalaisjärjestöt, yritykset ja muut yhteisöt),
- palvelujen tuottamiseen liittyen verkostoyhteistyön tarve on kasvanut.

Verkostotoiminta

Verkosto

- verkostoyhteistyö on laajaa,
- toiminnan tunnusmerkkejä ovat luottamus, sitoutuminen ja joustavuus
  - joustavuus mahdollistaa reagoimisen muuttuviin tilanteisiin,
  - roolien kautta tuodaan asiantuntemusta mukaan,
  - verkoston rakenne ja dynaamisuus (sisäiset toimijat / ulkoisten toimijoiden kytkökset verkostoon).

LÄHDE: Järvensivu, T., Nykänen, K. & Rajala, R. 2010. Verkostajohtamisen opas: Verkostotyöskentely sosiaali- ja terveysalalla.

Arviointityöpajat

Järjestettiin syyskuussa 2015.

Kutsuttuja oli 39 henkilöä.

Ilmoittautuneita	18.9.15 työpajaan	15 henkilöä
	25.9.15 työpajaan	13 henkilöä.

Osallistuneita	18.9.15	9 henkilöä
	25.9.15	7 henkilöä.

Dokumentointi osana kehittämisprojektityön raporttia.

Arviointikysymykset

- Mistä Nuorisofoorumi-verkostossa on kyse?
  - Mikä on hyvin ja toimivaa?
  - Mitä toiminnoista tulee vakiinnuttaa?
  - Mihin suuntaan toimintaa tulee kehittää?

Nuorisofoorumi verkosto (arviointi)

- Toimintaa jatketaan.
- Verkosto auttaa mm.
  - jäsentämään omaa roolia palvelukentässä
  - tarkastelemaan asioita oman työn kannalta.
- Verkosto tukee omassa työssä jaksamista.
- Verkoston keskustelu on laajaa ja siinä näkyy laaja-alainen tietämys ja osaaminen nuorten ohjaustyön parista.

Nuorisofoorumi verkosto (arviointi)

Tausta-ajatus yhteiselle toiminnalle ?

” Nähdä nuorten maailma lähellä ja nyt - tuodaan arkeen keinoja parantaa heidän tulevaisuuttaan – nuori elää hetkessä, viranomaiset seuraavassa keväässä.”

Vakiinnutettavia asioita (arviointi)

- Nuorisofoorumin rakenne on toimiva.
- Vastuuvetäjä – koollekutsuja – yksi koordinoijataho
  - sovitaan tapaamisten ajankohdat vuoden alussa.
- Seminaarit toimineet ajankohtaisen tiedon välittämiseen / verkoston sidosryhmien tapaamiseen kannalta hyvin
  - tiedon tuominen omasta sektorista yhteisen työskentelyn tueksi – ajankohtaisuus on ollut hyvä ja merkittävä.
- Yli sektorirajojen toimiva alueellinen verkosto.

Muita esiin tuotuja asioita (arviointi)

- Konkreettinen toiminta
  - Havainto/tunnistaminen – konkreettisten toimien kuvaaminen ja toteuttaminen.
- Vaikuttaminen
  - Toimijoiden roolin vahvistaminen viestin viejinä ja tuojina omiin työyhteisöihin ja päätöksentekoon liittyen.
  - Tiedon jalkauttamisen vastuista sopiminen.
- Osallistujat
  - Toiminnan erilaisten rajapinnat huomioiden koottu verkosto.
  - Verkostoon mukaan ne, jotka sitoutuvat toimintaan.
- Nuorten ohjaus
  - Työelämätaitojen parantaminen – ohjaustaidot työpaikoilla, valmennetaan nuoria työelämään.
  - Koulun valmennettava nuoria myös epävarmuuden sietokyvyn osalta.

Muita esiin tuotuja asioita (arviointi)

- **Viestintä**
  - Sidosryhmien tietoisuuden lisääminen verkostosta ja toiminnasta.
  - Varmistetaan tiedonkuljettaminen – osallistujien toiminta ja vaikuttavuus.
  - Yhtenäinen viestintä.
- **Tavoite**
  - Yhteinen tavoite, yhteiset toimet, vaikuttavuuden lisääminen.
- **Jalkauttaminen**
  - Erilaiset alueelliset/seudulliset ryhmät. Konkreettinen toiminta kentällä.
  - Ryhmiin voi osallistua/osallistua myös organisaatioiden muut henkilöt.
- **Jaksaminen**
  - Toimijoiden ydinosaan tutustuminen esim. alueelliset tapaamiset.
  - Verkoston jäsenet kokevat saavansa tukea ja se auttaa jaksamisessa.
  - Motivaatio.

Keitä mukaan verkostoon? (arviointi)

- Teemat ja tavoitteet määrittelevät keitä toiminnassa on hyvä olla mukana
  - Yli kuntarajojen toimijoita: kunnat, ELY-keskus, Aluehallintovirasto, kolmas sektori, yritykset
  - Nuorten harrastustoiminnan edustajia
  - Nuorisovaltuuston edustaja
  - Kuntapäätäjiä
  - Mielen terveystalvet/terveydenhuollon edustaja
  - Seurakunta – erityisnuorisotyö
  - SPR
  - Maahanmuuttopalvelut

Verkostotoiminnan haasteita /kehittämistarpeita

- Verkoston laajuus – toiminta – voisiko jakautua, sopia tehtävät ja vastualueet?
  - Konkreettinen toiminta.
- Erilaisten toimijoiden roolit nuorten elämään – miten tunnistetaan toimijat ja huomioidaan toiminnassa?
- Toimijana pienempi ydinjoukko verkostosta.
  - Tunnistaa/havaitsee tarpeita toiminnan parantamisen ja kehittämisen osalta.
  - Kutsuu kehitettävän asian tiimoilta toimijat verkostosta, jotka liittyvät loogisesti asiayhteyteen.
  - Ylläpitää verkoston imua, osallistamalla mm. nuoret mukaan.

Verkostotoiminnan haasteita /kehittämistarpeita

- NUORISOTAKUU jatkossa?
  - Kenellä toimijalla looginen vastuurooli verkoston toiminnan koordinoinnista?
- Nuorisofoorumi –verkoston rooli/suhde muihin toimijoihin nähden, toiminta ja yhteistyö?
  - Nuorten ohjaus- ja palveluverkostot
  - Ohjaamot
  - Muut verkostot?

KIITOS !